

NORGES HØYESTERETT

Den 21. november 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Ringnes og Bergh i

HR-2023-2197-U, (sak nr. 23-147202STR-HRET), straffesak, anke over dom:

Påtalemyndigheten

mot

A

(advokat Espen Wangberg)

avsagt slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over dom i straffesak hvor lagmannsretten opphevet tingrettens domfellelse fordi medvirkning ikke var nevnt som alternativ i tiltalebeslutningen.
- (2) I dom fra Østre Innlandet tingrett 22. mai 2023 ble A, født 00.00.1978, dømt for blant annet overtredelse av straffeloven § 322, jf. § 321, jf. § 15 (medvirkning til grovt tyveri). A anket dommen.
- (3) Eidsivating lagmannsrett avsa beslutning og dom 23. august 2023 hvor domfellelsen for tiltalebeslutningen post I, grovt tyveri, ble opphevet fordi medvirkning ikke var nevnt i tiltalebeslutningen. For de øvrige postene ble domfeltes anke nektet fremmet etter straffeprosessloven § 321.
- (4) *Påtalemyndigheten* har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen. Det er i korte trekk anført at lagmannsretten blander hvilke krav som stilles til en tiltalebeslutning etter straffeprosessloven § 252 og spørsmålet om hvilke forhold retten kan pådømme i henhold til straffeprosessloven § 38. Hovedgjerning og medvirkningsgjerning er i henhold til høyesterettspraksis å anse som samme forhold, så fremt omsubsumeringen ikke innebærer at retten pådømmer en annen handling i hendelsesforløpet.
- (5) A har i korte trekk anført at lagmannsrettens avgjørelse er korrekt. I tiltalen og i tingretten ble det anført at tiltalte var hovedmann. Spørsmålet om medvirkning har ikke vært gjenstand for kontradiksjon, da det ikke ble varslet at det var aktuelt å domfelle for dette.
- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* viser til at anke til Høyesterett ikke kan fremmes uten samtykke fra ankeutvalget. Utvalget kan bare gi samtykke når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum.

- (7) Ankeutvalget bemerker at straffeprosessloven § 38 kan gi grunnlag for å dømme for medvirkning selv om tiltalen går ut på at den tiltalte har utført handlingen og straffeloven § 15 ikke er nevnt i tiltalebeslutningen, jf. HR-2018-578-U avsnitt 25. Utvalget kan i denne sammenheng ikke slutte seg til lagmannsrettens lovforståelse.
- (8) Domfellelse for medvirkning forutsetter likevel at partene er gitt anledning til å uttale seg, jf. prinsippet i straffeprosessloven § 38 tredje ledd og EMDs storkammerdom 25. mars 1999 *Pélissier og Sassi mot Frankrike*.
- (9) I dette tilfellet dømte tingretten for medvirkning til grovt tyveri, selv om tiltalen gikk ut på at tyveriet var begått av tiltalte selv. Det er ingen holdepunkter for at partene fikk anledning til å uttale seg om domfellelse for medvirkning. Lagmannsrettens resultat, opphevelse av tingrettens dom for så vidt gjelder tiltalen post I, er dermed riktig.
- (10) Etter dette finner ankeutvalget enstemmig at det ikke er tilstrekkelig grunn til at anken blir fremmet for Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323. Anken tillates derfor ikke fremmet.

S L U T N I N G

Anken tillates ikke fremmet.

Arne Ringnes
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)